

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

TRIDESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

SJEST ĆE NA PRIJESTOLJE
SLAVE SVOJE I RAZLUČITI
JEDNE OD DRUGIH.

mihael

32 / 2020.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XV. (2020.), Broj 32 (462),
trideset i četvrta nedjelja kroz godinu,
svetkovina Krista Kralja
22. studenoga 2020.

Kontakt:
vič. Željko Rakošec, policijski kapelan
tel.: 22 712, 85 682;
e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici: Ivan Marko Rupnik, *Uskrsli Krist*,
<https://www.holyart.com/>

STUDENI

**Ned 22. TRIDESET I ČETVRTA
NEDJELJA KROZ GODINU
KRIST KRALJ**

Pon. 23. Klement; Milivaj
Uto. 24. Krizogon; Krševan
Sri. 25. Katarina Aleksandrijska
Čet. 26. Konrad; Leonard; Dubravko
Pet. 27. Virgilije; Oda; Gustav
Sub. 28. Jakov Markijski; Držislav

MEDITACIJA

Kriterij spasenja 3

SLUŽBA RIJEČI TRIDESET I ČETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

UVOD U ČITANJA

Kako je to kad Bog preuzme vlast? 4

ČITANJA

**Sjest će na prijestolje slave svoje i
razlučiti jedne od drugih.** 6

HOMILIJA

Razlučivanje 8

KATEHEZA

**Sakrament ženidbe
Brak i obitelj** 10

Mali vjeronaučni leksikon 14

UZ SVETKOVINU

**Isus Krist Kralj svega stvorenja
Sveti Krševan** 14
15

NAŠI POKOJNI 16

Kriterij spasenja

U evanđelju sam Krist opisuje posljednji sud terminima koji ljubav prema bližnjemu postavljaju kao glavni kriterij spasa. Oni koji su nahranili gladne i koji su napojili žedne, koji su strancu pružili utočište, posjetili bolesne i one u zatvoru, ulaze u Kraljevstvo jer su sve to učinili samom Kristu. Oni drugi, pak, koji nisu dali kruha gladnome, vode žednome i sve ostalo, nisu to dali samom Kristu. »Zaista, kažem vam, što god ne učiniste jednom od ovih najmanjih ni meni ne učiniste« (Mt 25,31-46).

Iz toga teksta kao i onoga iz Prve Ivanove poslanice, vidimo da je kršćanska ljubav prema bližnjemu besmislena bez konkretnih i vidljivih djela ljubavi. Kršćanin nije dostojan svoga imena ako s drugima ne dijeli svoja dobra, vrijeme, ili barem brigu, kako bi pomogao onima koji nisu tako sretni kao on. Žrtva mora biti stvarna; ona ne smije biti samo neka gesta »s visoka« koja uzvisuje ego onoga koji daje, a ponizuje »siromaha«. Darivanje materijalnih dobara također mora biti i darivanje srca, prepoznavanje činjenice da smo svi potrebni pomoći i da smo međusobno braća i sestre.

Thomas Merton

<http://qlazba.biskupija-varazdinska.hr/>

Kako je to kad Bog preuzme vlast?

Isus Krist Kralj svega stvorenja

Prorok Ezekiel najprije govori »protiv Izraelovih pastira« jer »napasaju sami sebe«. Ti predvodnici naroda misle samo na svoje potrebe i koriste se narodom kako bi te potrebe zadovoljili. Pritom se ne osvrću na potrebe malenih, siromašnih i potlačenih, zbog čega se »ovce raspršiše nemajuć' pastira, i raspršene postadoše plijen zvijerima«. Umjesto da budu sigurnost i zaštita za narod, njegovi su predvodnici postali njegova propast. Prorok pred očima ima babilonsko progonstvo koje promatra kao posljedicu lošega vođenja naroda. Zbog svega toga Bog progovara na prorokova usta: »Evo me na pastire! Ovce svoje tražit ću iz ruku njihovih i neću im dati da mi više stado pasu ni da sami sebe pasu: istrnut ću ovce iz usta njihovih, neće im više biti hrana.« To je uvod u ovonedjeljno starozavjetno čitanje. Ovce su ostale bez pastira koji su se sami diskvalificirali nesavjesnim, neodgovornim, lakomim i pohlepnim djelovanjem. Ipak, one nisu prepuštene samima sebi jer Bog, koji je prije povjerio pastirima brigu za njih, sad osobno preuzima tu brigu: »Evo me, sam ću potražiti ovce svoje i sam ću ih pasti!« Prethodno razdoblje opisano je kao »dan oblaka i mraka«, a Bog to stanje mijenja. Time se izriče Božja briga za svakoga

pojedina člana njegova naroda. On ponovno svakoga poimence poziva u stado, traži ga ondje gdje se zagubio, i ponovno ga dovodi u sigurnost svoje blizine. Tako će svim ovcima »dati počinka«.

Božja pravednost za »debele i snažne«

Svakoga će Bog osobno naći u njegovoj vlastitoj nevolji i iz nje ga izvući i rane poviti, kao što pastir dovodi natrag zalutalu ovcu, povija ranjenu, krijepi nemoćnu.

Pretposljednji redak u hebrejskom izvorniku donosi i opomenu: »A debelu i jaku uništiti ću.« Nažalost, hrvatski prijevod ne prevodi hebrejski tekst, nego donosi prijevod latinske Vulgate, čime se gubi značenje završnoga dijela toga retka: »Past ću ih pravedno«, i retka koji zaključuje današnje čitanje, a kojim Bog opominje ovce, jer dolazi suditi »između ovce i ovce, između ovnova i jaraca«. Božja briga za izgubljene, ranjene i nemoćne suprotstavljena je kazni za debele i snažne. Njihovu debljinu i snagu valja protumačiti otimanjem od slabijih i nemoćnih. Upravo su zato takvi članovi stada podložni kazni. U tome se očituje Božja pravednost.

Doista, on treba da kraljuje

Pavao u svojoj Prvoj poslanici Korinćanima donosi nauk o posljednjim stvarima. On najprije naglašava ulogu uskrsnuća u odnosu na čovjekov pad u Adamu, po kojem je na svijet došla smrt. Uskrsnuće Kristovo donosi život ljudima. Kao što je Krist već uskrsnuo, tako će uskrsnuti i oni koji su Kristovi »o njegovu Dolasku«. Pavao dakle govori samo o uskrsnuću onih »koji su Kristovi«, pri čemu se razlikuje od Ivanova evanđelja ili Djela apostolskih koji izričito govore i o uskrsnuću grješnika. Tako Ivan donosi Isusove riječi: »Izići će: koji su dobro činili - na uskrsnuće života, a koji su radili zlo - na uskrsnuće osude.« Pavao pak u Djelima apostolskim govori o svojoj vjeri »da će uskrsnuti pravednici i nepravednici«. Možda ni na tom mjestu ne bi trebalo tražiti veliku suprotnost, nego samo razliku u načinu izražavanja. Moguće je da je za Pavla, kako ga se poznaje iz Prve poslanice Korinćanima, uskrsnuće nepravednika jednako duhovnoj smrti, pa ih zato i ne svrstava među one koji u Kristu oživljuju. O tom uskrsnuću u posljednji dan prestat će svaka zla vlast, a Bog će preuzeti potpunu vlast nad svime – u potpunosti će se ostvariti Božje kraljevstvo u kojem će nestati i smrt. Konačna je slika potpuni sklad svega svijeta pod vlašću Božjom, a sve zaslugom Isusa Krista, Sina Otčeva.

Isus ne sudi, nego razlučuje

Isusov govor o posljednjem sudu iz Matejeva evanđelja govori o drugom Gospodinovu dolasku u slavi na svršetku svijeta, a prijestolje na koje on sjeda zapravo je sudačka stolica. Svi narodi koji se spominju predstavljaju sve ljude svih vremena i iz svih krajeva svijeta. Premda nije izričito spomenuto uskrsnuće mrtvih, ono se pretpostavlja. U tom času nastupa sud. Valja primijetiti da Isus zapravo i ne sudi, nego samo razlučuje između različitih stvarnosti - između ovaca i jaraca. Ljudi su već došli sa svojom presudom. Oni su došli pred Krista kao pred Kralja - Mesiju da ih povede Ocu, a on i vodi one koji su se kroz svoj život sami za to odlučili. Odluka je pak donesena u konkretnim ljudskim postupcima prema onima koji su bili u potrebi. U svakom potrebitom kršćanin mora prepoznati Isusa Krista, Sina Božjega i Kralja - Mesiju koji će sjediti na sudačkoj stolici i koji će ga jedini moći povesti u Kraljevstvo pripravljeno od početka svijeta. Ulaz u to kraljevstvo vjernik zaslužuje po djelima milosrđa, a ne po nekim izvanrednim darovima: nije važno što je netko u Božje ime prorokovao ili đavle izgonio ili čudesa činio, pa ni to što je neprestano molio, kako je to naglašeno već u sedmom poglavlju Matejeva evanđelja. Važan je njegov odnos prema bližnjemu.

Čitanja upozoravaju kršćanina da je Božje kraljevstvo već sada prisutno u njegovoj sredini, a očituje se najprije u kršćaninovu odnosu prema svima u potrebi. Svoj sadašnji život i svoje sadašnje odnose kršćanin mora izgrađivati neprestano zagledan prema uskrsnuću i vječnomu životu.

Prvo čitanje: Ez 34, 11-12. 15-17

Ovce moje, evo me da sudim između ovce i ovce.

Čitanje Knjige proroka Ezekiela

Ovo govori Gospodin Bog: 'Evo me, sam ću potražiti ovce svoje i sam ću ih pasti! Kao što se pastir brine za ovce svoje kad se nađe uza stado raspršeno, i ja ću se pobrinuti za svoje ovce i skupiti ih iz svih mjesta u koja se raspršiše u dan oblaka i mraka. Sam ću pasti ovce svoje i sam ću im dati počinka' - govori Gospodin Bog. 'Potražiti ću izgublenu, dovesti natrag zalutalu, poviti ću ranjenu i okrijepiti nemoćnu, bdjeti nad pretilom i jakom - pastiću ih pravedno.' A vama, ovce moje, ovako govori Gospodin Bog: 'Evo me da sudim između ovce i ovce, između ovnova i jaraca!'

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 23, 1-3.5-6

Gospodin je pastir moj: ni u čem ja ne oskudijevam.

Gospodin je pastir moj:
ni u čem ja ne oskudijevam;
na poljanama zelenim
on mi daje odmora.

*****

Na vrutke me tihane vodi
i krijepi dušu moju.
Stazama pravim on me upravlja
radi imena svojega.

*****

Trpezu preda mnom prostireš
na oči dušmanima mojim.
Uljem mi glavu mažeš,
čaša se moja prelijeva.

*****

Dobrota i milost pratit će mene
sve dane života moga.
U Gospodnjem ću domu prebivati
kroz dane mnoge.

*****

Drugo čitanje: 1Kor 15, 20-26.28

Predat ću kraljevstvo Bogu i Ocu da Bog bude sve u svemu.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo!
Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih! Doista po čovjeku smrt, po Čovjeku i uskrsnuće od mrtvih! Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni. Ali svatko u svom redu: prvina Krist, a zatim koji su Kristovi, o njegovu Dolasku; potom - svršetak, kad preda kraljevstvo Bogu i Ocu, pošto

obeskrijepi svako vrhovništvo, svaku vlast i silu. Doista, on treba da kraljuje dok ne podloži sve neprijatelje pod noge svoje. Kao posljednji neprijatelj bit će obeskrijepljena smrt. I kad mu sve bude podloženo, tada će se i on sam, Sin, podložiti Onomu koji je njemu sve podložio, da Bog bude sve u svemu.

Riječ Gospodnja

Evandjelje: Mt 25, 31-46

Sjest će na prijestolje slave svoje i razlučiti jedne od drugih.

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju

U ono vrijeme:

Reče Isus svojim učenicima:

»Kad Sin Čovječji dođe u slavi i svi anđeli njegovi s njime, sjest će na prijestolje slave svoje. I sabrat će se pred njim svi narodi, a on će ih jedne od drugih razlučiti kao što pastir razlučuje ovce od jaraca. Postavit će ovce sebi zdesna, a jarce slijeva. Tada će kralj reći onima sebi zdesna:

'Dođite, blagoslovljeni Oca mojega! Primate u baštinu Kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta! Jer ogladnjeh i dadoste mi jesti; ožednjeh i napojiste me; stranac bijah i primiste me; gol i zaogrnušte me; oboljeh i pohodiste me; u tamnici bijah i dođoste k meni.'

Tada će mu pravednici odgovoriti:

'Gospodine, kada te to vidjesmo gladna i nahranismo te; ili žedna i napojismo te? Kada te vidjesmo kao stranca i primismo; ili gola i zaogrnušmo te? Kada te vidjesmo bolesna ili u tamnici i dođosmo k tebi?'

A kralj će im odgovoriti:

'Zaista, kažem vam, što god učinite jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!'

Zatim će reći i onima slijeva:

'Odlazite od mene, prokleti, u oganj vječni, pripravljen đavlu i anđelima njegovim! Jer ogladnjeh i ne dadoste mi jesti; ožednjeh i ne dadoste mi piti; stranac bijah i ne primiste me; gol i ne zaogrnušte me; bolestan i u tamnici i ne pohodiste me!'

Tada će mu i oni odgovoriti:

'Gospodine, a kada te to vidjesmo gladna, ili žedna, ili stranca, ili gola, ili bolesna, ili u tamnici, i ne poslužismo te?'

Tada će im on odgovoriti:

'Zaista, kažem vam, što god ne učinite jednomu od ovih najmanjih, ni meni ne učiniste.'

I otići će ovi u muku vječnu, a pravednici u život vječni.«

Riječ Gospodnja

Razlučivanje

Mesijanska ideja, koja je klijala u Izabranom narodu, nadala se da će u punini vremena doći Onaj koji će biti vrhovni Kralj, Prorok i Svećenik. I što su manje bili slobodni to su jače vjerovali kako će Kralj koji ima doći zapravo donijeti sreću i blagostanje Izabranom narodu i učiniti ga predvodnikom svega svijeta. Očekivali su kralja koji će obnoviti i povećati Davidovo kraljevstvo. Očekivali su silnika, vojskovođu kojemu je na plećima vlast. Očekivali su onoga koji će biti sudac narodima.

A rodilo se dijete u štali.

Isus od načina rađanja pa do smrti na križu pokazuje da je njegov dolazak na ovaj svijet imao drukčiju nakanu. Bog želi spasenje svakoga čovjeka. Krist naviješta kraljevstvo pravde, ljubavi i mira. Duh nas potiče da budemo sluge jedni drugima.

Lako je povjerovati u onoga koji čini čudesa, kojemu se nebo i zemlja pokoravaju. Teško je povjerovati u Raspetoga koji na križu umire. A naš Krist Kralj je upravo na križu u najkraljevskijem položaju.

Ako ne shvatimo činjenicu raspetoga Kralja, može se i nama dogoditi da ne prepoznamo trenutak spasenja. Ono što je zbunilo Izabrani narod u Starome Savezu, može zbuniti i nas, izabrani narod Božji -

Crkvu Kristovu. I nama se može dogoditi da danas, razmišljajući o Kristu Kralju, mislimo na sjevladara koji mišicom silnom upravlja cijelim svemirom, spreman suditi o svom drugom slavnom dolasku. No, naš Kralj je onaj koji se dragovoljno predao u smrt. Onaj isti koji je rekao da, ako želimo ići za njim, svakodnevno s ljubavlju prihvaćamo svoj križ. Potrebno je učiniti napor, koji je nemoguć bez milosti Duha Božjega, i prepoznati Krista Kralja u raspetome Nazarećaninu.

Razlučivanje

Tek kada to životom prihvatimo možemo napraviti sljedeći korak. Spremni smo proslaviti Boga služeći mu. A služenje i slavljenje uključuje samo jedno - opredijeljeni život u skladu s Božjom voljom.

Pozvani smo u svakodnevnom životu, usprkos svim poteškoćama i nesavršenostima, životom svjedočiti i riječima naviještati Ljubav koja nas ljubi. Ne trebamo biti zagledani u daleku budućnost i očekivati izvanredne događaje u kojima ćemo pokazati svoju veličinu, nego moramo biti, poput Boga, ovdje i sada djelatno prisutni. Ustrajnim svakodnevnom življenjem djelotvorne ljubavi suobličujemo se onome koji je prošao zemljom čineći dobro.

Premda se današnji evanđeoski odlomak najčešće naziva prikazom posljednjega suda, nigdje se ne spominju pojmovi »sud« ili »suditi«. Naime, mi kršćani vjerujemo da nas Bog ne sudi po

<http://www.hilp.hr/zivo-vrelo>

vlastitom nahođenju, nego da nas, kao što je jasno iz današnjih Isusovih riječi, Sin Čovječji »razlučuje jedne od drugih kao što pastir razlučuje ovce od jaraca«. Ne prosuđuje pastir tko je ovca a tko jarac, nego konstatira činjenično stanje. Tako ni Bog ne odlučuje tko će »u muku vječnu«, a tko u »život vječni«. Bog nas ne sudi. Mi sami sebe osuđujemo svojim svakodnevnim običnim djelima za vrijeme zemaljskoga života. Bog samo konstatira i prihvaća naš izbor.

Pravednici, ovi i oni

Upada u oči da Isus one koji hrane gladne, poje žedne, primaju strance, oblače gole, pohode sužnje i bolesne, naziva pravednicima. Kao što je sebe poistovjetio s onima kojima su pomagali, tako i njih, koji su pomagali, poistovjećuje sa sobom, Pastirom dobrim koji svoje ovce pase pravedno. Mogu biti s Kristom u kraljevstvu Očevu jer su se po svojim djelima poistovjetili s Kristom.

Ako se one koji su činili dobro »jednom od ovih najmanjih« naziva pravednicima, bilo bi za očekivati da se one koji nisu činili dobro nazove nepravednicima. No Isus to ne čini. Ne vrijeđa njihovo ljudsko dostojanstvo. Isus im ne sudi, niti etiketira. Jedino, kao što je konstatirao da je izbor pravednika zajedništvo s Bogom, pa su

zato »blagoslovljeni«, tako, konstatirajući izbor odmetnuća od Boga ovih drugih, naziva ih »prokletima«.

Pripravljeno za nas - pripravljeno za đavla i anđele njegove

Zanimljivo je da Isus veli da je kraljevstvo Očevu »pripravljeno za nas od postanka svijeta«. Stvoreni smo zato da bismo bili u vječnom zajedništvu s Bogom. Pripadamo raju. S druge strane, pakao je, prema Kristovim riječima, »pripravljen đavlu i anđelima njegovim«. Pakao nije pripravljen za čovjeka. U tome i jest sva tragedija pakla. Kroz čitavu vječnost čovjek traje u onome za što nije stvoren. Život postaje vječni promašaj.

Mi, okupljeni u razmišljanju Božje riječi, još uvijek smo na svijetu i činimo izbor. Valja nam pritom neprestano imati na pameti da o svakodnevnom izboru ovisi kako će proći konačno »razlučivanje kad Sin Čovječji dođe u slavi i svi anđeli njegovi s njime«.

Sakrament ženidbe

Brak i obitelj

Vrijeme puberteta

Predadolescent u dobi između 12. i 15. godine osjeti da nije više dijete i da je nastupilo doba osamostaljivanja. On zna da treba postati "odrastao" i početi upravljati svojim životom. U njemu zaživi želja da umakne svima i svim kontrolnim točkama, pa prestaje biti "dobro poslušno dijete" i mijenja vladanje. Probudeni smisao za neovisnost odbija zakone, a bez njih ne može utažiti želju za idealima, među kojima je svakako i čvrst i postojan karakter. U želji da sam rješava probleme, brzo se umara, a iz umora proizlaze zbrka i pesimizam kao jak neprijatelj urođenu optimizmu. Osjeća se rastrgan između dviju unutarnjih sila: jedna nadasve privlačna vuče ga u svijet odraslih, a druga ga još drži u djetinjstvu i njegovim čarima, osobito nježnosti i sigurnosti kojih je donedavna bilo napretek. Razapet je između nagonskih poriva i etičkih nastojanja, između zahuktale slobode i zakočenosti koja se često javlja. Gubi orijentaciju, a roditelji su mu tada najpotrebniji; i opet majka kao nježna, duševna i osjećajna energija te otac kao čvrstina s puno razumijevanja vode i usmjeruju u stvarni život. Oni mu diskretno pomažu da samopouzdanjem nadvladava suprotnosti koje živi. Individualna ljubav roditelja pronalazi trenutke intenzivnijeg zajedništva koje začinja raspoloživim dijalogom i otvorenošću, što je prilično

teško ostvariti u obiteljima prezaposlenih roditelja. Posljedice snose sva tri faktora odgoja: roditelji, koji doživljavaju razočaranja u djeci, djeca, koja se razvijaju krivim putevima a nerijetko i stradavaju, te društvo, koje ostaje bez kvalitetnih pojedinaca i zapada u sve zamršenije probleme, od droge i nerada do nasilja i nemoral.

Budući da je ovo dob jake socijalizacije, roditelji trebaju normalnim prihvaćati sve čvršće i češće veze djece sa svijetom izvan obitelji te bdjeti nad njihovim pozitivnim utjecajem. Društvo bi sa svoje strane trebalo biti zainteresiranije i zauzetije za probleme obitelji kako bi ona mogla izvršiti svoju, po svemu sudeći, nenadomjestivu ulogu u odgoju. To može postići oslobađajući roditelje iscrpljujuće utrke za egzistencijalnom sigurnošću, povećanjem društvenih odgojnih ustanova kvalitetom i kvantitetom te živom sviješću da je obitelj prvi i najpouzdaniji most kojim individualno odgajane osobnosti prelaze u društveni život. Svoju pravu ulogu odigrat će istom kada omogući obitelji da bude prvi odgojni čimbenik u rastu mladih ljudi. Obitelj je, naime, prva škola života koja uči osnovna pravila ponašanja, ispravnost međuljudskih odnosa, usvajanje moralnih vrednota, oblikovanje svjetonazora i vjere kao životnog oslonca. Sve to škola i društvo mogu kasnije samo razvijati i unapređivati oblikujući zrelu, aktivnu, kritičku osobnost koja će se odužiti zalaganjem u društvenom napretku.

Psihologija i pedagogija uvjeravaju:

- Rano je djetinjstvo presudno važno u oblikovanju osobnosti. Što je propustila obitelj, nijedna druga odgojna ustanova ne može nadomjestiti.

- Narušena ljestvica vrednota, kriza autoriteta i mnoga lutanja u potrazi za autentičnom slobodom proizlaze iz nesređenih odnosa djece i roditelja.

- Nikad roditelji nisu morali ulagati u odgoj djece toliko strpljivosti, umijeća i povjerenja koliko to moraju činiti u našem vremenu.

- Djeci je danas najpotrebniji živi primjer roditelja te uzor njihova moralnog i vjerskog života.

- Supružnička ljubav u obliku očinstva i majčinstva nastavlja svoj put u djeci i postaje njihovo uzdignuće putem autentičnog odgoja i svjedočenja. Obiteljski je autoritet najefikasniji kada se preobrazi u služenje povezano s praksom dijaloga, međusobnog povjerenja i poštovanja, a djecu povede putevima odgovorne slobode.

- Sve važnije za odgoj postaje obiteljsko ozračje koje odiše religioznim duhom, jednostavnošću, vedrinom, s mnogo spontane i afektivne iskrenosti

kojom su prožeti odnosi djece i roditelja.

- Roditelji ne bi smjeli nikome prepuštati svoju odgojnu zadaću, ali treba da budu spremni surađivati s društvenim i crkvenim organizmima, jer i oni mogu biti od velike pomoći. Osobito je važna odgovorna suradnja sa školom.

Uspješna edukacija u obitelji uvelike je ovisna o suradnji koju su dužna ponuditi djeca. Njihov udio podrazumijeva dužno poštovanje, zahvalnost i iskren trud oko stvarnoga dijaloga u kojem uzvraćaju ljubav za ljubav. Povjerenje je jamstvo odgoja i rasta. Nepovjerenje roditelja njihov je neprijatelj. Pravi roditelji znaju da nisu dokraja upoznali svoje dijete i od njega mogu, često unatoč svemu, očekivati više i bolje. Mnogo je djece koja se bolje osjećaju i ponašaju izvan kuće; u obitelji su im dali do znanja da ih odviše dobro poznaju i to u negativnu svjetlu.

Raste se istinski uz onoga koji vjeruje u odgajaničeve mogućnosti. Ako to povjerenje ne pokazuju roditelji, djeca će ga potražiti drugdje, jer se bez povjerenja ne može rasti. Sve postižu oni roditelji koji vole tako da djeca osjete da su voljena ljubavlju koja ih zna sačekati, jer vjeruje u zakopane zalihe dobra i onda kada se one ne pokazuju.

Oči

Mlada je mama u kuhinji pripremala večeru usredotočena na pripremu prženih krumpira. Htjela je učiniti sve da njezina djeca budu zadovoljna, jer je to bilo jedno od njima najdražih jela. Najmlađi sinčić, navršio je tek četiri godine, pripovijedao je o napornom danu u maloj školi, o onome što je sve vidio i što su radili. Mama je odgovarala mrmljajući i mijenjajući ton da pokaže kako prati priču i suosjeća sa sinom. Odjednom osjeti kako je netko vuče za haljinu i viče:

»Mama!«

Mama kimnu glavom, promrmlja nešto usput, no povlačenje za haljinu nije prestajalo, a ni glasni pozivi.

Odgovarala je na uobičajeni način pazeći da krumpiri ne izgore.

Nakon pet minuta njezin je sinčić svom snagom povukao haljinu, tako daje bila prisiljena sagnuti se da ga vidi.

On joj svojim ručicama obuhvati lice, privuče ga svojemu i reče:

»Mama, slušaj me očima!«

Bruno Ferrero, *Život je sve što imamo,*

Odgovorno roditeljstvo

Život udvoje po međusobnom darivanju velika je odgovornost onih koji se vole. Plodnost tijela Božji je dar, rađanje je jedna od najuzvišenijih ljudskih radosti, ali roditelji moraju uvijek stati iza svoje ljubavi. Drugim riječima, njihova plodnost treba da bude regulirana prema mogućnostima uzdržavanja djece koju rađaju. Regulacija je zapravo omogućavanje ispravnog i svjesnog rađanja. Odgovorno će roditeljstvo stoga voditi računa o tome da budu zaštićena tri temeljna dobra: dobro bračnih drugova, dobro djece i dobro društva.

Dobro bračnih drugova. Dijete koje na svijet donosi ljubav roditelja ne smije ugrožavati tu ljubav nego je potvrđivati. Supruzi su dužni prije svega gledati svoje dobro: tjelesno zdravlje, duševnu ravnotežu, zahtjeve radnog odnosa. Zdravlje majke ponekad je dovoljan razlog da se izbjegne nova trudnoća. Rađanje je bračni čin, stvar obaju supružnika, pa je razumljivo da će oboje jednako i ravnopravno sudjelovati u donošenju odluke kada će i koliko djece imati. Središte bračnog života jest bračna ljubav, utemeljena u ljudskoj naravi i Božjem zakonu, jer je slika Božje ljubavi. Ona je, može se reći, prvi uzrok i motiv braka koji je ponajprije odnos bračnih drugova, tj. dinamično jedinstvo koje teži za njihovim osobnim i međusobnim usavršavanjem.

Dobro djece. Roditi dijete znači okruniti ljubav, sudjelovati u stvaralačkoj Božjoj dobroti i brizi za ovaj svijet. Ipak,

svako rođeno dijete ima pravo na životne uvjete, zdravlje, odgoj, pouku, rast i razvoj dostojan čovjeka. Osim materijalne sigurnosti, djeci je danas potrebna roditeljska ljubav, pažnja i mnogo vremena. Ipak, sve je to moguće u brojnoj obitelji kao i u onoj s jednim ili dvoje djece. Dapače, u brojnoj obitelji odgoj je nešto jednostavniji, jer djeca uče jedno s drugim. Iskustva govore da su u mnogim slučajevima jedinci razmažena, neotporna i za život nespremnija djeca.

Dobro društva. Na mladima svijet ostaje, kaže narodna poslovice, a to još više vrijedi za društvo koje održava, razvija i izgrađuje zdravi naraštaj. Voljena, zdrava i prilagođena djeca nada su i jamstvo društva. Roditelji nikad ne rađaju i ne odgajaju djecu samo za sebe nego za dobro društva, Crkve i čitava ljudskog roda. Pravo odgojeno dijete jest ono koje su roditelji sretno uveli u društvo.

Marko Pranjić, Anto Stojić, *Životu ususret*, KSC, Zagreb, 1995.

Mali vjeronaučni leksikon

Katolički socijalni nauk

Katolički socijalni nauk, katoličko učenje o društvenim implikacijama evanđelja i kršćanske vjere. U užem smislu obuhvaća crkveni socijalni nauk (lat. *doctrina socialis Ecclesiae*), proizašao iz koncilskih, papinskih i biskupskih dokumenata. U širem značenju obuhvaća i teološke radove u kojima se taj nauk razvija, tumači i primjenjuje. Katolički socijalni nauk obuhvaća dva razdoblja. U prvom razdoblju (do enciklike *Rerum novarum*, 1891.) prevladava srednjovjekovno razmišljanje o socijalnoj etici unutar krjeposti pravednosti i sedme Božje zapovijedi («ne ukradi»). Drugo razdoblje obilježavaju papinske socijalne enciklike i učenje Drugoga vatikanskog koncila. Glavne su teme suvremenoga katoličkoga socijalnog nauka solidarnost, personalizam i supsidijarnost.

Kauza

Kauza (lat. *causa*: pravni postupak), u Katoličkoj crkvi, postupak za proglašenje osobe blaženom. Po novome crkvenom zakonodavstvu kauzu pokreće mjesni biskup.

Kenotaf

Kenotaf, (grčki, **κενοτάφιον**, *kenotafion*: prazan grob, latinski, *sepulchrum inane*, u starom Egiptu, prazan grob samo za potrebe kulta pokojnih; u starih Grka i Rimljana počasni grob odnosno spomenik bez posmrtnih ostataka radi čašćenja pokojnika, osobito onih koji su poginuli u boju, a do njihovih se kostiju nije moglo doći.

Kerub (Kerubin)

Kerub, hebrejski, **כְּרוּב** *kerub*, množina **כְּרוּבִים** *kerubim* od asirskoga *kanbu*: značenje nepoznato), u židovskoj, kršćanskoj i islamskoj vjerskoj predaji, uzvišeno nadnaravno krilato biće ljudskih ili životinjskih obilježja. Prema Starom zavjetu kerubi čuvaju ulaz u Edenski vrt (Post 3,24), njihovi likovi urešuju zidove i vrata Salomonova Hrama (1 Kr 6, 15-36). Ikonografski se prikazuju s četvorim (rjeđe šestorim) krilima nebeskomodne boje. U židovskoj se poslijebiblijskoj predaji izjednačuju s anđelima. U kršćanskoj predaji od VI. st. kerubi su raspoređeni u drugi anđeoski kor; neprestano slave Boga. Likovno se često prikazuju kao dijete ili dječja glava s krilima. U islamu su znani kao karubijun, borave na nebu, neprestano hvale i slave Boga.

Isus Krist Kralj svega stvorenja

34. nedjelja kroz crkvenu godinu

22. studenoga

Svetkovinu Krista Kralja slavimo u posljednju nedjelju prije početka Došašća. Tu je svetkovinu ustanovio papa Pio XI. u svojoj enciklici "Quas Primas" 11. prosinca 1925. Bio je to njegov odgovor na tadašnji rast sekularizma te širenje bezbožnog nacizma i komunizma koji su nijekali Kristov suverenitet. Povod je bila proslava 1600. godišnjice prvog općeg sabora održanog 325. u Niceji. Puno ime blagdana je Svetkovina Gospodina našega Isusa Krista Kralja svega stvorenja. Svetkovina se slavila posljednje nedjelje listopada, a nakon Drugog vatikanskog

sabora papa Pavao VI. prebacio ju je 1969. na posljednju nedjelju prije početka Došašća, što je obično krajem studenoga.

Odabrano mjesto u kalendaru (završetak crkvene godine!) želi vjernika podsjetiti da je Krist i njegovo nebesko kraljevstvo cilj vjerničkog zemaljskog putovanja. I došašće vjernika podsjeća na konačni dolazak Krista Kralja, na koncu svijeta. Kristovo kraljevstvo je, naime, početak i cilj cjelokupne povijesti i svakog čovjeka, prema riječima svetopisamske knjige koja se zove Otkrivenje ili Apokalipsa: "Ja sam Alfa i Omega, Prvi i Posljednji, Početak i Svršetak."

Sadržaj svetkovine Krista Kralja izrekao je sveti Pavao u poslanici Kološanima: „Krist je savršena slika Boga nevidljivoga, prvorođenac svakoga stvorenja, jer je u njemu sve stvoreno, sve na nebu i na zemlji, vidljivo i nevidljivo, bilo prijestolja, bilo gospodstva, bilo poglavarstva, bilo vlasti; sve je stvoreno po njemu i za njega. On je prije svega, i sve se u njemu drži u redu. On je i Glava Tijela, Crkve: on je početak, prvorođenac od mrtvih, da u svemu bude prvi, jer Bog odluči u njemu nastaniti svu Puninu, i po njemu pomiriti za nj sve što je na zemlji ili na nebu, uspostavljajući mir krvlju njegova križa" (1, 15-20).

Poruka je svetkovine Krista Kralja da je Krist naš konačni Kralj i Gospodar, kojem smo jedinom konačno svi odgovorni. Svakom od nas dan je zadatak da prema svojim mogućnostima ostvarujemo Kristovo kraljevstvo već ovdje na zemlji.

<https://www.dominikanci.hr/>

Sveti Krševan

22. studenoga

Sveti Krševan (latinski Chrysogonus, talijanski Crisogono), akvilejski mučenik iz IV. stoljeća, istaknuo se žarkom vjerom u vrijeme Dioklecijanovih progona. O njegovom životu i mučeništvu kruže različite legende. Carski namjesnik ("vicarius urbis"), prema predaji bio je u Rimu vjeroučitelj svete Anastazije (Stošije), mučenice. Dok je boravio u tamnici, Krševan je tužnu Anastaziju tješio i bodrio svojim pismima. Krševana su nagovarali da se odreče vjere, a za uzvrat mu je ponuđen visoki upravni položaj, prefektura i konzulat Rimske provincije. Odbio je tu ponudu jer nije želio pogaziti svoju vjeru i zanijekati samog sebe. Odrubljena mu je glava 23. studenoga 304. u Aquilei (danas Furlanija, sjeveroistočna Italija). Tijelo mu je bačeno u more, voda ga je vratila na obalu, a pokopao ga je sveti Zoilo.

Uz blagdan svetoga Krševana ulazna pjesma kliče: "Evo pravoga mučenika, koji je za Kristovo ime krv svoju prolio; nije se bojao prijetnja sudačkih, i tako je ušao u kraljevstvo nebesko." Njegovo ime ušlo je u Rimski kanon mise, a kao zaštitnika svoga grada slave ga Zadrani (njegov lik krasi i grb grada).

Svojem zaštitniku podigli su prekrasnu romaničku crkvu, koju je 4. svibnja 1175. posvetio zadarski nadbiskup Lampridije koji je bio domaćin papi Aleksandru III. Dvije skladne kolonade dijele crkvu u tri broda, nad bočnim brodovima su niske galerije s jednostavnim otvorima, a u dnu

bazilike tri su polukružne apside, pred kojima je podignuti prezbiterij.

Usred prezbiterija nalazi se vrijedan barokni oltar iz 1701., s bijelim mramornim kipovima zadarskih zaštitnika svetog Šimuna, svetog Krševana, svete Stošije i svetog Zoila, a djelo su mletačkog kipara Alvisea Tagliapietre. Svetom Krševanu posvećene su mu mnoge crkve i kapele u Italiji, širom svijeta i hrvatskih krajeva.

<https://www.velocassiusudiac.com/>

NAŠI POKOJNI

ALOJZ ŠKODA

PU koprivničko - križevačka, Pakrac, 22.studenoga 1991.

ANTO MARKIĆ

PU vukovarsko - srijemska, Vođinci, 23. studenoga 1991.

BOŽIDAR JAMBREŠIĆ

PU koprivničko - križevačka, Trojstveni Markovac, 23.studenoga 1991.

DAMIR KOLMAN,

PU zagrebačka, 27.studenoga 1991.

ZORAN BRKIĆ,

MUP, Lipik, 28. studenoga 1991.

MILJENKO ČUTUK,

PU osječko - baranjska, Vinkovci, 28.studenoga 1991.

Marijan SABLJIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Lipik, 28. studenoga 1991.

VLADIMIR STOJIĆ,

(ATJ), PU osječko - baranjska, Psunj? Nova Gradiška ?, 28. studenoga 1994.

POČIVALI U MIRU!